

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Sint-Maarten Middenschool te Beveren

Hoofdstructuur	so
Instellingsnummer	62141
Instelling	Sint-Maarten Middenschool
directeur	Guido KERSSCHOT
adres	Kallobaan 3_A - 9120 BEVEREN-WAAS
telefoon	03-775.83.08
fax	03-755.58.72
e-mail	st-maarten.middenschool@scarlet.be
website/URL	http://www.onze-school.be
Bestuur van de instelling	970814 - Katholiek Secundair Onderwijs Beveren te BEVEREN-WAAS
adres	Kloosterstraat 39 - 9120 BEVEREN-WAAS
Scholengemeenschap	113341 - SGVGSO Beveren en Bazel te BEVEREN-WAAS
adres	Kloosterstraat 37 - 9120 BEVEREN-WAAS
CLB	115022 - Vrij CLB Waas en Dender te SINT- NIKLAAS
adres	Ankerstraat 63 - 9100 SINT-NIKLAAS
Dagen van het doorlichtingsbezoek	04/06/2012, 05/06/2012, 06/06/2012, 07/06/2012, 08/06/2012
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	08/06/2012
Datum bespreking verslag met de instelling	26/06/2012
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Etienne Gielen
Teamleden	Leander Froidcoeur Gino Malfait Vera Timmers Chris Van Woensel

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Structuuronderdelen/vakken in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	8
3.1 Frans in de a-stroom.....	8
3.2 Muzikale opvoeding in de a- en de b-stroom	9
3.3 Nederlands in de a-stroom	10
3.4 Nederlands in de b-stroom	12
3.5 Wiskunde in de a-stroom	13
3.6 PV/TV Mode in het beroepsvoorbereidend leerjaar.....	14
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	15
4.1 Curriculum	15
4.2 Begeleiding	16
4.3 Evaluatie	17
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	19
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	20
6.1 Wat doet de school goed?	20
6.2 Wat kan de school verbeteren?	20
6.3 Wat moet de school verbeteren?	20
7. ADVIES.....	21
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	21

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De Sint-Maarten Middenschool van Beveren profileert zich als een autonome middenschool. Enerzijds kiest de school voor een brede basisvorming en anderzijds plaatst zij in haar studietoeraanbod een aantal accenten in het kader van een verdere studiekeuze. De school vormt samen met de Sint-Maarten Bovenschool een twee-in-één scholencampus. Dit houdt in dat de school een eigen, onafhankelijk onderwijskundig beleid voert, maar toch op eenzelfde campus is gelegen. De meeste leerlingen stromen na de eerste graad door naar de Bovenschool. Op termijn ziet de school een bredere onderwijskundige samenwerking op het niveau van de scholengemeenschap haalbaar.

De school wil haar leerlingen voldoende kansen bieden om hun vaardigheden en talenten te ontdekken. Hiervoor staan het leren leren en het leren kiezen centraal als kerntaken voor de leerlingenbegeleiding. De school trekt daarom lestijden uit voor co-teaching en voor gesplitste lesuren voor de vakken Frans, Nederlands en wiskunde. Terwijl de leerlingen vanuit het eerste leerjaar vlot doorstromen, wordt na het tweede leerjaar een vrij strikt deliberatie- en oriëntatiebeleid gevoerd. Het aantal uitgereikte A-attesten ligt in het tweede leerjaar van de a-stroom dan ook lager dan het Vlaamse gemiddelde. De school heeft de studieresultaten van de leerlingen, tevens gerelateerd aan deze in het vervolgonderwijs, in kaart gebracht en op basis van een analyse de deliberatieprocedure dit schooljaar bijgestuurd. De resultaten van deze bijsturing zullen pas bij het einde van het schooljaar zichtbaar zijn.

Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de leerplandoelstellingen voor de meeste vakken evenwichtig en met voldoende diepgang worden gerealiseerd. De goede samenwerking binnen de vakgroepen heeft geresulteerd in voldoende leerplangerichtheid en een goede afstemming van de evaluatie op de leerplandoelen. Voor muzikale opvoeding echter vormt het ontbreken van een volwaardig ingericht muzieklokaal de aanleiding voor het niet kunnen realiseren van de leerplandoelen. Voor de vakken Frans, Nederlands en wiskunde wordt binnen het curriculum een onderscheid gemaakt tussen leerveld 1 (basisleerstof) en leerveld 2 (uitbreiding en verdieping). Met deze opdeling wordt een betere studieoriëntering beoogd. De resultaten voor leerveld 2, vooral van wiskunde, zijn echter vaak doorslaggevend tijdens de deliberatie, waardoor de lat te hoog wordt gelegd.

De school heeft een doordachte visie op haar onderwijsorganisatie. De besteding van lestijden en middelen is gericht op de begeleiding en ondersteuning van de leerlingen. Ondanks haar doelstelling om een brede, oriënterende basisvorming aan te reiken, is het studietoeraanbod grotendeels gericht op de studiemogelijkheden in de Bovenschool. Toch is de vakinhoudelijke samenwerking en de verticale afstemming van de didactisch-pedagogische doelstellingen tussen beide scholen beperkt. Een inhoudelijk overleg met een aantal omliggende basisscholen over een aantal leergebieden is sterk uitgewerkt.

De studieloopbaanbegeleiding ziet de school als een belangrijke pijler binnen haar organisatie. Onder impuls van de klastitularis en de coördinatoren wordt een intense begeleidingsprocedure opgezet. Het verzamelen en analyseren van leerlingenresultaten zorgt voor een kritische reflectie over de toegekende studieadviezen.

Voor haar evaluatiepraktijk heeft de school organisatorische en procedurele aspecten vastgelegd. De verantwoordelijkheid voor de inhoudelijke aspecten van de evaluatie, zoals de validiteit, de representativiteit en de transparantie, ligt volledig in de handen van de vakgroepen en de leraren. Een aansturing via een schoolbrede visietekst om de leerplangerichtheid te verhogen ontbreekt echter. De gelijkgerichtheid en de kwaliteit van de afspraken worden daardoor onvoldoende bewaakt en de uitvoering van het evalueren wordt niet echt opgevolgd. De visie, procedures en afspraken i.v.m. het deliberatiebeleid zijn bijgestuurd naar aanleiding van een analyse van de attestering. De notulen van de delibererende klassenraad bevatten niet voldoende argumentatie en motiverende elementen bij de toekenning van B- en C-attesten; dit houdt een inbreuk tegen de regelgeving in.

De school besteedt aandacht aan de ontwikkeling van een aantal onderwijskundige processen. Een participatieve inbreng en de inzet van het schoolteam zorgen voor een brede gedragenheid voor bijstellingen en vernieuwingen. Voor het bewaken van de doeltreffendheid van een aantal processen zijn voorlopig geen kwaliteitskaders uitgetekend. De school kan nog aan beleidskracht winnen door de geleverde inspanningen sterker te verantwoorden en het rendement ervan te meten. Onder impuls van het nieuwe directieteam en de dynamiek van het personeelskorps kunnen haar missie en kerntaken verder verstevigd worden.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie structuuronderdelen/vakken en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag

2.1 Structuuronderdelen/vakken in de focus

Studierichting per graad		Basisvorming	Keuze/Specifiek gedeelte
Graad 1	A	AV Frans, AV muzikale opvoeding, AV Nederlands, AV wiskunde	
Graad 1	B	AV muzikale opvoeding, AV Nederlands	
Graad 1	Creatie en vormgeving	AV Frans, AV muzikale opvoeding, AV Nederlands, AV wiskunde	
Graad 1	Handel	AV Frans, AV muzikale opvoeding, AV Nederlands, AV wiskunde	
Graad 1	Kantoor en verkoop - Mode	AV muzikale opvoeding, AV Nederlands	PV/TV Mode
Graad 1	Kantoor en verkoop - Verzorging-voeding	AV muzikale opvoeding, AV Nederlands	
Graad 1	Latijn	AV Frans, AV muzikale opvoeding, AV Nederlands, AV wiskunde	
Graad 1	Mode - Verzorging-voeding	AV muzikale opvoeding, AV Nederlands	PV/TV Mode
Graad 1	Moderne wetenschappen	AV Frans, AV muzikale opvoeding, AV Nederlands, AV wiskunde	
Graad 1	Techniek-wetenschappen	AV Frans, AV muzikale opvoeding, AV Nederlands, AV wiskunde	

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs

Curriculum

Onderwijsorganisatie

Begeleiding

Loopbaanbegeleiding

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde structuuronderdelen/vakken het volgende op:

3.1 Frans in de a-stroom

Voldoet

Motivering

- De leerplandoelstellingen voor het vak Frans in de basisvorming van de eerste graad a-stroom worden in voldoende mate gerealiseerd met evenwichtige aandacht voor de vaardigheden.
- De doorlichting heeft plaats na een overgangsperiode van leerplan D/1997/0279/026 naar leerplan D/2010/7841/014, dat ingevoerd is in 2010-2011. Het lerarenteam heeft de omschakeling tussen beide leerplannen goed verwerkt en van de gelegenheid gebruik gemaakt om de onderwijsaanpak bij te sturen. Kennis wordt grondig en in zinvolle contexten opgebouwd. De meeste taakspecifieke opdrachten voor lezen, luisteren, spreken en mondelinge taalvaardigheid worden ingeoefend. Het gebruik van de doeltaal, zowel tijdens de les als in de evaluatie, vormt een ondersteuning voor de leerplanrealisatie. Het leerboek wordt systematisch aangevuld met extra materiaal in de vorm van schema's, overzichten spraakkunst en artistiek-literaire teksten. In het eerste leerjaar worden de klassen één lesuur per week gesplitst om extra oefenmogelijkheden voor mondelinge taalvaardigheid te creëren. Een daguitstap naar Parijs bevordert de interculturele competentie van de leerlingen, die deze uitstap voorbereiden met behulp van het internet.
- De vereiste uitrusting om de doelstellingen van het leerplan naar behoren te kunnen realiseren is aanwezig. De lokalen waar de lessen Frans plaatsvinden, zijn doorgaans uitgerust met computer, beamer en scherm. Laptops en computerlokalen kunnen gereserveerd worden. ICT wordt zinvol ingeschakeld in de lespraktijk en als ondersteuning voor het leerproces van de leerlingen in de vorm van online oefeningen.
- Globaal genomen is de evaluatie leerplangericht en dus valide. De school kan van het schooljaar 2010-2011 echter geen toetsen en taken van het dagelijks werk van de leerlingen voorleggen. Uit de lerarendocumenten blijkt wel dat kennis en vaardigheden frequent getoetst werden. De toetsen en taken van het dagelijks werk van het schooljaar 2011-2012 tonen aan dat er zeer frequent wordt getoetst, met een regelmatige evaluatie van schrijf-, lees-, luister- en spreekvaardigheid, op basis van objectiverende criteria. De leerlingen verbeteren hun taken en toetsen nauwgezet en zij krijgen hier feedback op. Verder blijkt uit de voorgelegde documenten van dit schooljaar een positieve evolutie betreffende een meer correcte invulling van de schrijfvaardigheid. De vakgroep streeft naar een gelijkgerichte en transparantie evaluatie voor het dagelijks werk en maakt afspraken daarover.
- Alle leerlingen hebben per leerjaar dezelfde proefwerken. Vanaf het schooljaar 2011-2012 is de permanente evaluatie voor spreek-, lees- en schrijfvaardigheid verlaten en worden deze vaardigheden ook geëvalueerd tijdens de proefwerken. De puntenverdeling in de proefwerken respecteert de verhouding kennis/vaardigheden die het leerplan aanbeveelt. In het eerste leerjaar (vanaf januari) en in het tweede leerjaar zijn de toetsitems onderverdeeld in leerveld 1 (basis) en leerveld 2 (verdieping) in functie van een degelijk onderbouwde oriëntering en advies naar de tweede graad toe. Beide leervelden worden aan alle leerlingen aangeboden en apart gequoteerd op het proefwerk en ook zo gerapporteerd aan leerlingen en ouders. Door de soms zwakke resultaten van bepaalde leerlingengroepen betreffende schrijfvaardigheid, ervaart de vakgroep de overgang basisonderwijs/secundair onderwijs op dat punt als problematisch. Dit is voor de vakgroep de aanleiding om de evaluatie van schrijfvaardigheid in de eerste graad kritisch te herbekijken en zich te informeren over

de concretisering ervan in het basisonderwijs. De vakgroep analyseert de resultaten van de proefwerken en trekt daaruit conclusies.

- Leerlingen worden goed begeleid. Er wordt gewerkt in een stimulerende sfeer. In het tweede leerjaar organiseert de school binnen het aantal uren Frans twee duo-uren waarin twee leraren samen voor één klas staan of de klas opsplitsen in functie van remediëring en/of verdieping, afhankelijk van de noden van de leerlingen. Compenserende maatregelen voor leerstoornissen worden binnen de vakgroep besproken en geconcretiseerd voor Frans. Duidelijke leerstofoverzichten van wat leerlingen moeten kennen en kunnen ondersteunen de leerlingen in hun leerproces. Structureel zijn er inhaallessen Frans voorzien. Zwakke jaarresultaten geven aanleiding tot vakantietaken. Leerlingen, bij wie onvoldoende inzet ervaren wordt, krijgen een waarschuwing voor Frans en worden nauwgezet opgevolgd tijdens het volgende schooljaar.
- In de vakgroep Frans is de dynamiek aanwezig om verder te groeien naar nog meer samenhang en gelijkgerichtheid, waarvan nu al een aantal tastbare resultaten aanwezig zijn, zoals gemeenschappelijk opgestelde examens en inhoudelijke afspraken over de beheersingsgraad van de vaardigheden. De resultaten van de leerlingen worden geanalyseerd en leiden tot het in vraag stellen van het eigen didactisch handelen. De vakgroep besteedt aandacht aan deskundigheidsontwikkeling en in functie daarvan aan leerplanstudie. De pedagogische begeleiding wordt geraadpleegd. Een aantal leraren volgt buitenschoolse nascholingen. Gevolgde nascholingen geven aanleiding tot het multipliceren en het uitproberen van verworven inzichten.

3.2 Muzikale opvoeding in de a- en de b-stroom

Voldoet niet

Motivering

- De leerplanrealisatie voor muzikale opvoeding werd onderzocht binnen de eerste graad a- en b-stroom. De school beschikt niet over een muzieklokaal met voorziening van de minimale materiële vereisten zoals vastgelegd in de vigerende leerplannen. Deze toestand maakt het onmogelijk om de eindtermen 7, 8, 9, 17, 18, de ontwikkelingsdoelen 7, 8, 9, 17, 18, de leerplandoelen m.b.t. de instrumentale muziekpraxis en het instrumentaal improviseren en het ontwerpen van instrumentale muziek te behandelen en te realiseren. Voor het leerplan a-stroom met referentie D/2009/7841/029 betreft dit het niet behandelen van de leerdoelen 1.2, 1.3, 2.3, 4.2 en 6.1. Voor het leerplan b-stroom met referentie D/2011/7841/020 betreft dit het niet behandelen van de leerdoelen 1.1, 1.2, 2.2, 4.1 en 4.3. Deze vaststellingen geven aanleiding tot het 'voldoet niet' voor zowel de a- als de b-stroom.
- Het ontbreken van een volwaardig ingericht muzieklokaal hypothekeert voor de leerlingen in grote mate het muziekplezier alsook de ervaring en de beleving bij het omgaan met muziek. Dit gebrek heeft ook zijn consequenties voor de behandeling van de leerdoelen inzake de vocale praxis. Door het gemis van een uitnodigend en inspirerend vaklokaal worden eveneens veel kansen gemist om degelijk werk te maken van een interessante leerlijn voor de vocale praxis. Vooral binnen de a-stroom is t.a.v. het zingen tijdens lesobservaties een bijzonder laag niveau vastgesteld.
- De onmogelijkheid om de instrumentale muziekpraxis te behandelen, resulteert uiteraard in een evaluatie waarbij een aanzienlijk aantal leerdoelen niet worden geëvalueerd. Voorts is de evaluatie van de leerdoelen m.b.t. de vocale praxis niet voldoende bestudeerd zodat de invulling ervan sterk leraargebonden verloopt. Dit gebrek aan gelijkgerichtheid blijkt ook uit de voorgelegde schriftelijke evaluaties. De relatie tussen deze evaluatie en de leerplanbehandeling is behoorlijk, maar er wordt bij het evalueren te weinig vertrokken vanuit 'klinkende' muziek. De opmaak van de toetsen varieert van voortreffelijk tot slordig.

- De leerplandoelstellingen inzake het beluisteren van muziek, het verkennen van klankkleuren en de rol van de muziek binnen de samenleving krijgen voldoende aandacht. De bijhorende luisterfragmenten zijn representatief en soms origineel. De schamele geluidswaardigheid ondermijnt evenwel een dynamische behandeling van de respectieve eindtermen (1 t.e.m. 5), ontwikkelingsdoelen (1 t.e.m. 5) en leerplandoelstellingen van beide leerplannen. Een vlotte afwisseling van luister- en kijkvoorbeelden is bij gebrek aan degelijke apparatuur niet mogelijk.
- De interactie binnen de muzikles is over het algemeen behoorlijk. Door het gemis aan heel wat leermiddelen, worden de leerlingen echter onvoldoende ondergedompeld in een muzikaal-creatief bad.
- Opnieuw door het gebrek aan leermiddelen, wordt ook niet voldoende aandacht besteed aan gedifferentieerd muziekonderwijs voor de verschillende lesgroepen. Het gebrek aan differentiatie is ook het geval voor de leerlingen met een muzikale voorkennis, bijvoorbeeld vanuit het deeltijds kunstonderwijs. Hun talent en kennis worden binnen het verstrekte muziekonderwijs niet aangesproken. Daardoor gaan heel wat kansen voor inspirerend en uitdagend muziekonderwijs verloren.
- De mogelijkheden tot leerbegeleiding, onder meer via het kwaliteitsvol aanbod begeleid zelfstandig leren binnen het gehanteerde leerboek, worden nog niet benut.
- Er blijkt een aanzienlijk contrast tussen de leerplanbehandeling binnen 1B en BVL. Uit het voorgelegd lesmateriaal voor het beroepsvoorbereidend leerjaar blijkt, afgezien van de onmogelijkheid de instrumentale praxis te verstrekken, een gebrek aan samenhang. De oorzaak hiervan ligt in het feit dat er te weinig werk is gemaakt van het uitzetten van leerlijnen. Dit vertaalt zich onder meer ook in het soms aanbieden van hetzelfde lesmateriaal voor zowel 1B als BVL.
- Er worden inspanningen geleverd om muziek in te bouwen bij projectwerking en schoolprojecten. Er gebeuren in het kader van de leerplanrealisatie ook een aantal interessante initiatieven i.s.m. externe partners.
- De vakgroep besteedt vooral aandacht aan het vastleggen van praktische en organisatorische afspraken, veelal voor schoolactiviteiten waarbij een muzikale invulling verwacht wordt. De vakgroep besteedt geen tijd aan leerplanstudie. Er werd ook geen vakgerichte nascholing gevolgd.
- Voor de toekomst van het muziekonderwijs op school vormen zowel de inrichting van een volwaardig muzieklokaal als de collectieve leerplanstudie de onmisbare hoekstenen.

3.3 Nederlands in de a-stroom

Voldoet

Motivering

- De vakgroep heeft op basis van een grondige leerplanstudie en met behulp van externe ondersteuning de visie en de doelstellingen van het vernieuwde leerplan (D/2010/7841/016) voldoende opgepikt en in zinvolle talige opdrachten omgezet. De ontwikkeling van de taalvaardigheden wordt als belangrijkste component naar voor geschoven en de taalbeschouwing wordt ter ondersteuning van de vaardigheden ingezet.
- De samenwerking binnen de vakgroep verloopt uitstekend en er is gestructureerd overleg over de inhoud en doelen van het curriculum. Dit resulteert in een gelijkgerichte jaarplanning, in zelfontwikkeld cursusmateriaal en in gezamenlijke toets- en examenopgaven. Hierbij wordt getracht de uitgangspunten van het leerplan, 'integratie tussen vaardigheden en taalbeschouwing' en 'integratie tussen luisteren en spreken, lezen en schrijven' in voldoende mate na te streven.
- De receptieve en productieve beheersing van de Nederlandse taal wordt als de grondslag voor de opbouw van het curriculum genomen. Meestal wordt vertrokken vanuit communicatieve situaties. De taalbeschouwende component wordt grotendeels

ter ondersteuning van de communicatieve functie van het Nederlands opgevat. De integratiegedachte tussen beide kan echter nog aan kracht winnen. Alle taalvaardigheden komen evenwichtig aan bod en worden tevens proportioneel geëvalueerd. De aanzet tot literaire competentie en het opwekken van leesplezier worden geïntegreerd.

- Om de leerlingen beter te kunnen oriënteren worden beheersingsniveaus (interne benaming: leervelden) aangereikt. Voor taalbeschouwing opteert de vakgroep niet voor een verdieping van het beheersingsniveau. Voor de taalvaardigheden wordt wel gewerkt met basis (leerveld 1) en verdieping (leerveld 2). Deze opdeling verloopt soms vrij kunstmatig en beantwoordt niet volledig aan de doelstelling om binnen een groep gedifferentieerd te werken en in te spelen op de verschillen tussen de leerlingen. Het leerplan spreekt over de afstemming van inhouden en activiteiten op de verschillende leerlingen. Differentiatie waarbij een hoger beheersingsniveau wordt nagestreefd is nog onvoldoende terug te vinden in de vorm van verdiepingsopdrachten en -oefeningen. Het beheersingsniveau kan worden uitgedrukt onder de vorm van 'een eigen standpunt kunnen innemen tegenover' of onder de vorm van uitbreidingsopdrachten voor talig sterkere leerlingen. Kortom, het uitgangspunt om te komen tot een meer gefundeerde oriëntering is waardevol, maar de huidige invulling is nog onvoldoende doeltreffend.
- Het schoolbeleid besteedt veel aandacht aan de leerbegeleiding binnen het vak. De leerlingen van het eerste leerjaar met de keuzeoptie Latijn krijgen vijf lestijden Nederlands, terwijl de andere lesgroepen over een bijkomend lesuur beschikken. Dit extra lesuur, waarbij de lesgroep over twee leraars wordt verdeeld, biedt bijkomende mogelijkheden tot remediëring en differentiatie. In het tweede leerjaar wordt vanuit dezelfde doelstelling met duo-uren gewerkt. Twee leraars krijgen hier de mogelijkheid een klasgroep te splitsen of kunnen opteren om beiden gelijktijdig een klasgroep te begeleiden. De geleverde inspanningen worden echter onvoldoende in kaart gebracht en de doelgerichtheid ervan is niet steeds duidelijk. Daarnaast wordt leerlingen nog de mogelijkheid aangereikt om via een inhaalles een bepaald leerstofonderdeel bij te werken.
- Binnen het vakgebied fungeren de leraars Nederlands tevens als leercoach. In het eerste leerjaar is de cursus 'leren leren' geïntegreerd binnen het Nederlands curriculum. De nodige leervaardigheden worden hierin bijgebracht. De aandacht voor het Nederlands als instructietaal en voor een duidelijke vraagstelling bij de evaluatie is toegenomen. Voor leerlingen met leermoeilijkheden wordt een aangepast traject uitgetekend dat vooral via aangepaste evaluatievormen rekening houdt met hun beperkingen.
- Voor het uitvoeren van hun taaltaken vertrekken de leerlingen vanuit de OVUR²-strategie. Ook bij het leren van en over het Nederlands staat het reflecteren voldoende centraal. Taken en toetsen worden telkens voor reflectie en verbetering aangereikt en nadien overzichtelijk geordend en bijgehouden.
- Het schoolbeleid heeft behoorlijk geïnvesteerd in moderne leermiddelen zoals in multimedia- en ICT-uitrusting. Projectiemogelijkheden ter ondersteuning en visualisering worden dan ook frequent aangewend. Om leerlinggericht te komen tot voldoende ICT-integratie voldoet de huidige infrastructuur echter niet.
- De evaluatiepraktijk is valide en voldoende representatief voor de leerplandoelen. Per rapportperiode worden alle taalvaardigheden in kaart gebracht. Een groeilijn voor de vaardigheden is echter nog niet duidelijk uitgetekend. De vakgroep streeft tevens naar een verdere verfijning van de evaluatiecriteria. Met uitzondering van de leesvaardigheid worden de vaardigheden permanent geëvalueerd. Voor de beoordeling van de vaardigheden wordt met twee beheersingsniveaus gewerkt, die tevens afzonderlijk worden beoordeeld. Vakgebonden attitudes zijn nog niet geïntegreerd binnen de permanente evaluatievormen.

² Oriënteren, voorbereiden, uitvoeren en reflecteren.

- De beoordelingscriteria worden op voorhand voldoende gecommuniceerd met de leerlingen. Vormen van zelf- en peerevaluatie vinden geleidelijk hun weg binnen de evaluatiepraktijk en kunnen het reflecterend vermogen nog verder aanwakkeren.

3.4 Nederlands in de b-stroom

Voldoet

Motivering

- De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate nagestreefd. De vakgroep respecteert de visie van het leerplan om de taalvaardigheden als belangrijkste leerplancomponent te beschouwen. Het aspect van de integratie van de taalvaardigheden en de taalbeschouwing is nog in ontwikkeling. De taalbeschouwende elementen staan vaak nog te losstaand en niet voldoende in functie van de beheersing van de taalvaardigheden. Daarnaast wordt de taalbeschouwing nog niet voldoende benut naar aanleiding van de reële communicatieve activiteiten van de leerlingen.
- In het onderwijsleerproces wordt de klemtoon voldoende gelegd op de ontwikkeling van de praktische taalvaardigheid van de leerlingen. De aandacht gaat niet alleen naar vaardigheden die ze op school nodig hebben, maar ook naar buitenschoolse vaardigheden die ze in maatschappelijke contexten dagelijks gebruiken. Het bevorderen van het communicatief vermogen van de leerlingen in functie van hun deelname aan de samenleving verloopt echter nog onvoldoende doelgericht. De taaltaken en -opdrachten zijn nog niet voldoende afgestemd op hun (mogelijk individuele) talige behoeften. Tevens ontbreekt een verticale groeilijn binnen de leerjaren en binnen de graad.
- De vakgroep tracht de talige beginsituatie van de leerlingen in kaart te brengen. De instaptoetsen zijn echter nogal beperkt en eenzijdig opgevat en beoordelen onvoldoende de communicatieve taalbeheersing. Ook in de loop van het schooljaar worden de vorderingen of moeilijkheden van de leerlingen niet voldoende in kaart gebracht in functie van een mogelijk remediëringaanbod. Tevens is het hierdoor niet eenvoudig om te werken naar behoorlijk heterogene klasgroepen toe, bestaande uit leerlingen met verschillende leerstijlen en talenten.
- De leraars hebben aandacht voor de begeleiding en de ondersteuning van hun leerlingen. In een spontane en aangename sfeer trachten zij tevens het welbevinden van de leerlingen te verhogen. Daarom wordt voldoende ruimte gecreëerd voor persoonlijke of groepsnoden. Bovendien zijn de klasgroepen voldoende klein om communicatief gerichte werkvormen te kunnen hanteren. Leerlingen met bijzondere leermoeilijkheden kunnen op basis van handelingsplannen de nodige ondersteunende maatregelen genieten.
- De leerlingen leren nog niet voldoende reflecteren over hun taalgebruik en over het hanteren van taal in verschillende communicatiesituaties. Hiermee ontwikkelen leerlingen immers ook attitudes tegenover hun eigen en andermans taal, zoals luisterbereidheid, spreekdurf en het verwerven van vertrouwen in eigen kunnen. Positief is de aandacht die voor schooltaalwoorden wordt opgebracht.
- De evaluatiepraktijk is vrij evenwichtig afgestemd op de leerplandoelen. Binnen de summatieve evaluatie, die door de vakgroep in overleg wordt opgesteld, krijgen de taalvaardigheden evenveel puntengewicht als de taalbeschouwende component. De formatieve evaluatie verloopt minder evenwichtig en gelijkgericht, en vertoont leraarafhankelijk een wisselend beeld. De evaluatiecriteria voor de taalvaardigheden zijn nog niet voldoende op maat van de leerling uitgewerkt. Soms is het voor de leerlingen zelfs onvoldoende duidelijk volgens welke criteria ze beoordeeld worden.

3.5 Wiskunde in de a-stroom

Voldoet

Motivering

- De vaststellingen slaan op de basisvorming. De eindtermen en leerplandoelstellingen van het graadlerplan in de eerste graad a-stroom (D/2009/7841/003) worden in de meeste lesgroepen volledig en met voldoende diepgang aangeboden. Het didactisch materiaal en de schooluitrusting ondersteunen echter nog te weinig het bereiken van de leerplandoelen. De evaluatiepraktijk gaat voldoende na of de eindtermen en leerplandoelen worden bereikt.
- De gemeenschappelijke planning in de eerste graad is noodzakelijk om een gelijkmatige leerplanafwerking te bewaken met het oog op het afnemen van de gemeenschappelijke summatieve toetsen. Binnen de vakgroep zijn er afspraken gemaakt over een minimum van in de lessen te maken oefeningen wat het basisgedeelte betreft, maar niet wat de verdiepingsoefeningen betreft. Er is in een aantal lesgroepen een duidelijke discrepantie tussen de tijd die in de lessen besteed wordt aan verdiepingsoefeningen en de 30 % die ervoor voorzien wordt bij de summatieve toetsen. De leerplandoelstellingen in verband met vaardigheden en attitudes worden in de planningsdocumenten slechts summier vermeld. Onder meer hierdoor kwam tot vorig schooljaar het item 'problem solving' in geen van beide leerjaren aan bod. De leerinhoudelijke doelstellingen worden in de onderzochte structuuronderdelen evenwichtig behandeld en er wordt rekening gehouden met de aanbevelingen qua tijdsbesteding uit het leerplan. Ook het evenwicht tussen elementaire leerstof, basis-, verdiepings- en uitbreidingsleerstof wordt in de klasgroepen gerespecteerd, conform de verwachtingen van het leerplan. Er wordt wel vastgesteld dat tijdens het derde trimester het afhandelen van de leerstof in het tweede leerjaar hectisch verloopt, waardoor er in bepaalde lesgroepen een gebrek aan diepgang ontstaat.
- De school organiseert de wiskundelessen in het eerste leerjaar in de groepen met klassieke studiën met vier wekelijkse lestijden, voor de andere groepen in vijf wekelijkse lestijden. Hierdoor krijgen deze leerlingen meer tijd om de leerplandoelen te verwerken. In het tweede leerjaar wordt wiskunde voor alle leerlingen aangeboden in vier wekelijkse lestijden, maar met een veertiendaagse aanvulling met één lestijd. Daarnaast zijn er duo-uren en een gesplitst lesuur, maar in het tweede leerjaar hebben de leraren het door de beperkte instructietijd moeilijk om alle leerplanonderdelen met de nodige diepgang te realiseren. Dit blijkt o.a. ook uit het feit dat men door tijdsgebrek de ICT-facetten in het leerplan verwaarloost en de leerlingen niet de kans krijgen om met wiskundige software te leren werken.
- Het didactisch materiaal en de schooluitrusting beantwoorden onvoldoende aan de minimumvoorwaarden die het leerplan beschrijft. Er zijn geen vaklokalen wiskunde. De lessen worden georganiseerd in gewone leslokalen zonder wiskundige aankleding. De leraren kunnen er wel beschikken over een tablet-pc en grootbeeldprojectie voor demonstratief gebruik van ICT. Ondanks de aanwezigheid van computerlokalen voor ICT-ondersteuning, worden in de eerste graad algebraïsche en meetkundige pakketten niet functioneel gebruikt voor de leerlingen. Zij beschikken wel over een zakrekenmachine. Niettegenstaande enkele verdienstelijke initiatieven, staat het inschakelen van het digitaal platform nog in de beginfase van een ontwikkeling.
- Het aantal toetsen en taken is ruim voldoende om de leerlingen te kunnen opvolgen en het onderwijsproces zo nodig bij te sturen. De puntenverdeling is echter vaak onvoldoende transparant, want er gebeurt geen verdeling per onderdeel van de vraag en tevens niet volgens de beheersingsniveaus. Bij de drie summatieve toetsen per leerjaar evalueren de leraren met dezelfde vragenreeksen. De vragen sluiten voldoende aan op de leerplandoelstellingen. De vakgroep werkt bij deze toetsing consequent met beheersingsniveaus en evalueert deze ook. Hierbij wordt een indeling 'leerveld 1' voor het deel 'basis en elementair' en 'leerveld 2' voor 'uitbreiding en

verdieping' gehanteerd, die beide op 100 gequoteerd worden, maar de leerlingen krijgen geen totaalcijfer voor het gehele vak. Deze toetsen zijn erg volumineus (deel met en deel zonder rekenmachine). Ze bevatten een totaal per beheersingsniveau, maar er kan nog onvoldoende transparant aangetoond worden welke leerplandoelstellingen al dan niet bereikt zijn door de leerlingen. Uit een analyse van de vragen blijkt dat de meeste correct gecatalogeerd zijn, maar ook dat de vakgroep vooral de suggesties in het leerboek volgt.

- In enkele lesgroepen van het tweede leerjaar (basisopties Creatie en vormgeving, Handel, Moderne wetenschappen en Techniek-wetenschappen) zijn er veel tekorten op de summatieve toetsen, voornamelijk wat leerveld 2 betreft. Uit de notulen van de delibererende klassenraden van vorig schooljaar blijkt dat op basis van een enkel tekort voor wiskunde voor dit leerveld een aanzienlijk aantal leerlingen werden geclausuleerd voor leerweg 5 in de tweede graad. Wiskunde blijkt dan het bepalende vak te zijn voor een dergelijke clausulering. Men houdt hierbij te weinig rekening met het feit dat wiskunde in de tweede graad een algemeen vak is.
- Uit de lesobservaties blijkt dat de leraargestuurde werkvormen overheersen. In de lessen heeft het onderwijsleergesprek de overhand. Algemeen is er weinig of geen aandacht voor activerende werkvormen en differentiatie. Enkel in bepaalde gesplitste lesuren komt dit beperkt aan bod. De school investeert in leezorg door een aantal leraren via bpt³-uren vrij te stellen om hetzij de leerbegeleiding uit te bouwen, hetzij de inhaallessen te begeleiden.
- De vakgerichte nascholing en het overleg met de pedagogische begeleidingsdienst waren in de twee schooljaren voorafgaand aan de doorlichting voldoende. De vakgroep vergadert regelmatig per schooljaar formeel. Hiervan wordt een verslag gemaakt. De vragen van de summatieve toetsen worden gemeenschappelijk opgesteld en in het kader van de gelijkgerichtheid binnen de vakgroep, hanteert men een verbeter sleutel voor de puntentoekenning. Achteraf worden op basis van de resultaten de vragen besproken. Diagnostisch werken komt aldus quasi systematisch voor na elke summatieve toetsing. Daarnaast overleggen de leraren frequent informeel. Reflectie over de gehanteerde werkvormen, het uitwerken van leerlijnen qua evaluatie en vooral leerplanstudie over de graden heen vormen echter nog geen vast vergaderonderwerp.

3.6 PV/TV Mode in het beroepsvoorbereidend leerjaar

Voldoet

Motivering

- De leerplandoelstellingen van het beroepenveld Mode worden voldoende evenwichtig gerealiseerd.
- De werkstukken zijn zorgvuldig gekozen en sluiten aan bij de leefwereld van de leerlingen. De praktische realisaties zijn kwaliteitsvol afgewerkt en bieden voldoende mogelijkheden tot een creatieve kennismaking met de verschillende toepassingsgebieden van het studiegebied Mode. De technische vaardigheden worden met voldoende diepgang aangeleerd. De kennismaking met de opleidingsmogelijkheden en de beroepen in de modesector krijgen nog te weinig aandacht.
- Het leerproces wordt beperkt ondersteund door cursusmateriaal. Er is nog geen thematische uitwerking en het technologische stappenplan wordt nog niet systematisch aangewend om het realisatieproces te doorlopen. De uitrusting voldoet, maar de verlichting van het werkoppervlak aan de naaimachines ontbreekt.
- De vakgroep creavo (creatieve vorming) in de middenschool vergadert éénmaal per trimester en bespreekt vooral praktische items. Op campusniveau is het vakoverleg

³ Bijzondere pedagogische taken.

mode in functie van aansluiting en doorstroming nog onbestaande. De leraren volgen weinig vakgebonden en/of pedagogisch-didactische nascholing.

- Over het algemeen is de evaluatie voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. De uitgevoerde bewerkingen worden geëvalueerd door de leerlingen en de leraren. De kwaliteitscriteria zijn echter nog niet bepaald en de leervorderingen worden nog onvoldoende in kaart gebracht. Vakgebonden attitudes worden nog niet expliciet ontwikkeld.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Curriculum

4.1.1 Onderwijsorganisatie

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- ontwikkeling.

Motivering

- Bij de groepering van haar leerlingen gaat de school uit van de gelijkwaardigheid van alle leerlingen. De klassen worden heterogeen samengesteld en er wordt getracht alle leerlingen voldoende kansen tot ontwikkeling te bieden. Het aantal leerlingen in de klassen van de b-stroom wordt beperkt gehouden om de mogelijkheid te creëren voldoende ondersteuning en begeleiding te bieden.
- Vanuit de visie op een authentieke middenschool worden in het studietoer aanbod verschillende basisopties en beroepenvelden aangeboden. Het doel is de leerlingen te laten proeven van een belangstellingsgebied opdat ze een meer bewuste studiekeuze kunnen maken. Ondanks de opzet van een brede studiekeuze, zijn de opties in het tweede leerjaar sterk gericht op de studierichtingen in de Bovenschool van Sint-Maarten (tweede en derde graad).
- Voor de vakken Frans, Nederlands en wiskunde worden zowel in het eerste als in het tweede leerjaar bijkomende ondersteunende lessen opgenomen in het curriculum (duo-uren en gesplitste lessen). Daarnaast bestaat extracurriculair voor deze vakken ook de mogelijkheid tot inhaallessen. Tevens wordt individuele studiebegeleiding georganiseerd voor de leerlingen die hun studiemethode willen bijsturen. Al deze ondersteunende initiatieven zijn gericht op het creëren van maximale ontwikkelingskansen.
- Binnen de vakken Frans, Nederlands en wiskunde wordt een onderscheid gemaakt tussen basis- en verdiepingsleerstof. Intern worden hiervoor leerveld 1 en leerveld 2 als benamingen gehanteerd. Het onderscheid tussen basisleerstof en verdieping is echter niet steeds duidelijk in het curriculum van de vakken opgenomen en soms wordt het verdiepingsaspect wat gekunsteld toegepast bij de evaluatie. Tot vorig schooljaar waren de resultaten voor leerveld 2 vaak doorslaggevend voor de verdere studieoriëntering. Als gevolg van een interne evaluatie is men dit schooljaar overgegaan tot een bijsturing van het deliberatiebeleid om de gewichten van beide leervelden in een leerplangerichte en objectieve verhouding te plaatsen.
- De school gaat doelbewust om met het beschikbaar lestijdenpakket en kan de besteding van de lestijden verantwoorden. De lestijden worden bijna integraal ingezet voor het lesgebeuren en voor leerlinggebonden activiteiten. De school kan tevens gebruik maken van GOK⁴-lestijden, die eveneens voor de begeleiding van de leerlingen worden aangewend.

- De lessenroosters worden als gevolg van gesplitste uren en duo-uren, waarbij telkens twee leerkrachten voor een klasgroep beschikbaar zijn, sterk belast. Hierdoor rest er weinig ruimte voor het inbrengen van andere criteria, zoals het roosteren van vak- en teamoverleg. Bovendien wordt de school geconfronteerd met een tekort aan lokalen, wat het plaatsen van duo- en gesplitste uren niet vergemakkelijkt.
- Bij gebrek aan infrastructuur kan de school het domein zwemmen van het vak lichamelijke opvoeding niet organiseren. Nochtans dient de school inspanningen te leveren om ervoor te zorgen dat alle leerlingen die de eerste graad verlaten, kunnen zwemmen. Indien blijkt dat er leerlingen zijn die de eindtermen/ontwikkelingsdoelen niet bereiken, dan biedt ze zelf en in samenspraak met de ouders een remediëringstraject aan.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Loopbaanbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- ontwikkeling.

Motivering

- De loopbaanbegeleiding neemt een aanvang op het einde van het schooljaar wanneer leerlingen uit het basisonderwijs kennis kunnen maken met het aanbod van de school via instaplessen tijdens de Open-campusdag. Bij inschrijving wordt een leerlingenprofiel opgesteld op basis van het rapport van de leerling, de BaSO-fiche⁵ en een intakegesprek.
- De school werkt al sinds een aantal jaren aan een intensieve studieloopbaanbegeleiding en bouwde een procedure uit die inhoudelijk geënt is op de eindtermen leren leren. Zelfconceptverheldering, horizonverruiming en inzicht in en toepassing van het keuzeproces komen aan bod in de keuzegroeimap voor de leerlingen, die vanaf januari opgebouwd wordt tijdens een projectuur in het eerste en het tweede leerjaar van de a- en b-stroom. Deze map is aangepast aan de noden van de respectievelijke leerlingengroepen. Een belangrijke en sturende rol is hier weggelegd voor de klastitularis. Leerlingen en ouders worden er actief bij betrokken. De klassenraad reikt ouders en leerlingen feedback aan over de voorlopige studiekeuze. Tijdens de delibererende klassenraden komt het definitieve advies in verband met de doorstromingsmogelijkheden van de leerlingen tot stand.
- Twee halftijds vrijgestelde leraren hebben naast andere taken de coördinatie en ondersteuning van het studiekeuzeproces in hun takenpakket. Een aantal andere structurele factoren binnen de onderwijs- en curriculumorganisatie zoals duo-uren, leervelden, individuele studiebegeleiding en inhaallessen staan eveneens in het teken van een efficiënte schoolloopbaanbegeleiding.
- Het aantal B-attesten na het eerste jaar wordt principieel beperkt gehouden tot uitzonderlijke gevallen. In het tweede leerjaar is het de bedoeling A-attesten uit te reiken onder andere op basis van de resultaten op leerveld 1 in Nederlands, Frans en wiskunde. Leerveld 2 levert een onderbouwing voor het advies. Uit de deliberatieverslagen blijkt echter dat de school zich in een beperkt aantal gevallen niet strikt houdt aan dit principe.
- De school verzamelt en analyseert gegevens over de leerlingenresultaten in de eigen school en in het eerste jaar van de tweede graad. Wat de overgang naar de tweede

⁴ Gelijke onderwijskansen

⁵ Een BaSO-fiche is een individuele fiche die de leerlingen aan het einde van hun loopbaan in het basisonderwijs meekrijgen.

graad betreft behaalt, volgens de door de school verzamelde gegevens van het schooljaar 2010-2011, het overgrote deel van de leerlingen een A-attest in het eerste leerjaar van de tweede graad. De school reflecteert kritisch over de gegeven adviezen. Naar aanleiding van aansluitingsproblemen tussen basisonderwijs en het eerste leerjaar secundair onderwijs onderneemt de school doelgerichte acties.

4.3 Evaluatie

4.3.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ondersteuning
- ontwikkeling.

Motivering

- De school legt voor haar evaluatiepraktijk hoofdzakelijk organisatorische en procedurele aspecten vast. Het schoolreglement vermeldt de algemene deliberatieprincipes. De verantwoordelijkheid voor de toepassing van die afspraken ligt bij de vakgroepen en bij de individuele leraren. Het studiereglement voor de leerlingen bevat afspraken over de gebruikte tekens bij de rapportering voor dagelijks werk en bij de summatieve toetsen en daarnaast praktische richtlijnen betreffende de periodes van deze toetsen in de a- en b-stroom. Voor de leerlingen van de b-stroom wordt er nog niet gewerkt met permanente evaluatie voor de kennisvakken.
- De verantwoordelijkheid voor de inhoudelijke aspecten van evaluatie zoals validiteit, representativiteit en transparantie ligt volledig bij de vakgroepen en bij de individuele leraren. Daarbij worden ze niet aangestuurd door een schoolbrede visietekst met expliciete richtlijnen betreffende leerplangerichtheid. Sommige vakgroepen bewaken de gelijkgerichtheid en de kwaliteit van de afspraken, terwijl andere vakgroepen of individuele leraren geen of minder afspraken hebben gemaakt of minder oog hebben voor de uitvoering van de afspraken. Vermits alle leerlingen in respectievelijk de a- en b-stroom dezelfde leerplandoelstellingen van de respectievelijke leerplannen moeten nastreven, vraagt de school wel de objectiviteit om eenzelfde evaluatie in de summatieve toetsen te hanteren.
- De school kadert haar evaluatiebeleid in de rol die zij als middenschool wil spelen met een brede oriënterende vorming, het uitstel van studiekeuze, een intense begeleiding en het opvangen van alle leerlingen vanuit het basisonderwijs. De school wil bijdragen tot de brede vorming en het uitstellen van de studiekeuze door onder meer in 1A de vakken van de keuzegedeelten niet te betrekken in de evaluatie. Een tweede doelstelling is het van nabij opvolgen van leerlingen. De studiebekrachtiging geeft een indicatie van het feit dat de school hier voor een aantal leerlingen wel in slaagt: weinig leerlingen lopen tegen een B- of C-attest aan na het eerste leerjaar. Maar bij leerlingen die wel een dergelijk attest krijgen, vooral op het einde van het tweede leerjaar, vermeldt de school niet of slechts in algemene bewoordingen de begeleidingsinitiatieven.
- De gemeenschappelijkheid van de summatieve proeven is een positief gegeven, maar houdt het risico in dat er te weinig rekening wordt gehouden met de verschillen tussen leerlingengroepen. Dit leidt tot zeer lage scores en in combinatie met de resultaten van het dagelijks werk tot onvoldoendes op jaarbasis voor bepaalde leerlingengroepen. Uit de notulen van de delibererende klassenraden van vorig schooljaar blijkt dat in de basisopties Handel, Creatie en vormgeving, Moderne wetenschappen en Techniek-wetenschappen een groot aantal leerlingen (20 %) een clausulering aso voor leerweg 5 en Industriële wetenschappen kregen enkel op basis van een tekort voor wiskunde voor 'leerveld 2', wat een overtreding van de regelgeving is.
- De school werkt consequent met beheersingsniveaus voor Frans, Nederlands en wiskunde en evalueert deze ook. Voor deze 'leerveldvakken' worden de leerlingen op de summatieve toetsen gequoteerd voor 'leerveld 1' (basisleerstof) en 'leerveld 2'

(uitbreiding en verdieping). Daarenboven krijgen de ouders op het rapport voor Engels een cijfer voor grammatica en voor vaardigheden, voor Frans voor kennis, lezen, schrijven en spreken en voor Nederlands voor taalbeschouwing en vaardigheden, met telkens verschillende verhoudingen.

- De meeste vakgroepen hebben nog een hele weg af te leggen rond procesevaluatie en een transparante inventarisering van de verworvenheden rond kennis, vaardigheden en attitudes. De rapporten vermelden geen evaluatie van (vakgebonden) attitudes. Rapportcommentaren zijn veeleer klassiek en beknopt geformuleerd, dikwijls aanmoedigend, in veel gevallen ook aanmanend voor meer inzet en bevatten niet altijd de vakgebonden remediërsadviezen die men bij sommige rapportcijfers mag verwachten.
- Voor leerlingen met geattesteerde leerstoornissen wordt via begeleidingsplannen tegemoet gekomen aan de specifieke noden van de leerling, ook bij het evalueren.
- Er zijn werkteksten rond de aanpak van de delibererende klassenraden met duidelijke praktische afspraken en een verwijzing naar de taken en verantwoordelijkheden van de leden van de klassenraad. Er worden geen resultaten opgeteld, noch gewichten gehanteerd. Elke leraar bepaalt op de delibererende klassenraad individueel en volgens afspraken binnen de vakgroep betreffende de grens tussen de verschillende beheersingsniveaus, of de leerling geslaagd is voor zijn/haar vak uitgaande van de vragen: bereikt de leerling in voldoende mate de doelstellingen die in het leerplan zijn opgenomen en wordt hij bekwaam geacht zijn studies voort te zetten in een volgend leerjaar. De evolutie in de resultaten van de leerlingen vormt hierbij een belangrijke factor in de beslissing. De school maakt voor een aantal leerlingen gebruik van waarschuwingen en vakantietaken wanneer zij tekorten hebben. Het verband met de vakinhoudelijke leerbegeleiding tijdens het schooljaar is hierbij niet voldoende duidelijk.
- De visie, procedures en afspraken i.v.m. het deliberatiebeleid zijn bijgestuurd naar aanleiding van een analyse van de attesten. Hiervoor werd voor de leraren een nieuwe handleiding voor de deliberaties ontwikkeld. De school wil minder complexiteit en over het algemeen minder B-attesten. De resultaten van deze recente ontwikkeling zijn echter nog niet zichtbaar.

Inbreuk tegen de regelgeving:

De motivering van de B- en C-attesten conform het besluit van de Vlaamse regering van 19/7/2002, Art. 5, §1, §5, §8.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De school wordt geleid door de directeur en de adjunct-directeur. Beiden zijn vanaf dit schooljaar nieuw in hun functie en daarom zal hun taakinvulling na een inlooperperiode nog verder worden verfijnd op basis van behoeften. In het uitzetten van het schoolbeleid worden zij bijgestaan door een viertal coördinatoren.
- Het directieteam is gemakkelijk bereikbaar en toegankelijk. De aandacht van het beleid is in sterke mate gericht op de begeleiding van de leerlingen en de ondersteuning van het personeelskorps. De school tracht vorm te geven aan de basisdoelen van een authentieke middenschool door een brede zorg voor haar leerlingen prioritair te stellen.
- De school tracht een visie op een middenschool met een brede basisvorming en een positieve oriëntering voor haar leerlingen na te streven. Zij kiest bewust voor een soepele doorstroming naar het tweede leerjaar toe en voor een sterk studieadvies naar de tweede graad toe.
- Samen met de bovenbouw Sint-Maarten stelt de school zich volgens een 2-in-1 concept op. Enerzijds tracht de school zich als autonome middenschool te profileren, anderzijds zit zij in een netwerk met de Bovenschool Sint-Maarten en met de andere scholen van de scholengemeenschap. Deze tweeledigheid resulteert in een moeilijke evenwichtsoefening tussen het bewaren en bewaken van voldoende autonomie en het voldoende aansluiten bij de studierichtingen van de nabijgelegen en bevriende scholen.
- Voor het creëren van een voldoende draagvlak voor veranderingen en vernieuwingen zijn de nodige participatieorganen aanwezig. Zowel de leraars als de ouders hebben inbreng in het uittekenen van het pedagogisch project. De visie en de beleidslijnen worden voldoende gecommuniceerd via onder meer infobrochures en een overzichtelijke website. Het beleid besteedt voldoende aandacht aan het nastreven van een gezamenlijke doelgerichtheid. Daartoe organiseert ze regelmatig overleg om visie en beleidslijnen te implementeren. De leerlingen worden ingeschakeld bij de organisatie van een aantal schoolacties, terwijl een leerlingenraad ontbreekt. Uit een interne leerlingenbevraging blijkt nochtans dat er toch wel een behoefte bestaat aan meer inspraak.
- Vakwerkgroepen en werkgroepen rond schoolprojecten worden deels aangestuurd vanuit het beleid. De verantwoordelijkheid voor de leerplanrealisatie wordt in handen van de vakwerkgroepen gelegd, maar het schoolbeleid volgt onder meer de implementatie van nieuwe of vernieuwde leerplannen op. Regelmatig wordt tevens beroep gedaan op externe ondersteuning, wat een verdere professionalisering bevordert.
- De kwaliteitszorg bevindt zich vooral op het niveau van de zorg voor de leerlingen. Een aantal kwantitatieve gegevens rond deliberatie en doorstroming worden in kaart gebracht en gebruikt voor evaluatie en reflectie. Een procedure voor systematische gegevensverzameling en analyse ontbreekt echter. Een jaarlijks prioriteitenplan tracht wel een antwoord te bieden aan vastgestelde noden. Voor dit schooljaar staan onder meer een bijsturing van de deliberatieprocedure en van de rapportering op het programma. Vanuit de scholengemeenschap werd een eerste aanzet gegeven om de aandacht voor kwaliteitszorg verder te implementeren.
- Het talenbeleid van de school bevindt zich nog in een startfase. Een beperkte beleidsgroep heeft een visietekst ontwikkeld en de bestaande initiatieven rond talige ondersteuning in kaart gebracht. De school heeft nog geen structuren uitgetekend om via participatief overleg en deskundigheidsontwikkeling een breed draagvlak voor de uitbouw van een efficiënt talenbeleid te creëren.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De leerplanrealisatie van Nederlands in de a-stroom.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De leerlinggerichtheid.
- De aandacht voor de leerbegeleiding.
- De afstemming van de evaluatie op de leerplandoelen in de taalvakken.
- De inzet en de betrokkenheid van het schoolteam.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De organisatie van de leer- en studiebegeleiding.
- De aandacht voor de ontwikkeling van een aantal processen.
- Het inschakelen van externe ondersteuning.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De realisatie van de leerplandoelen van het domein zwemmen binnen het vak lichamelijke opvoeding.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De opvolging van de doelgerichtheid van de leerbegeleiding.
- De evaluatiepraktijk van een aantal vakken.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Het bewaken van de doeltreffendheid van een aantal processen.
- De aansturing en de opvolging van de vakwerkgroepen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De leerplanrealisatie van muzikale opvoeding in de a-stroom en de b-stroom.

Wat betreft de regelgeving:

- De motivering van de B- en de C-attesten.

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

BEPERKT GUNSTIG

	omwille van het onvoldoende/niet naleven van	
voor alle structuuronderdelen	De motivering van de B- en de C-attesten.	

omwille van het onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen voor

STRUCTUURONDERDEEL		Basisvorming	Keuze/Specifiek gedeelte
Graad 1	A	AV muzikale opvoeding	
Graad 1	B	AV muzikale opvoeding	

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet **vanaf 1 juni 2015** kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig advies in voldoende mate werden geremedieerd.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Etienne Gielen

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Guido Kersschot